

Peter Čeferin
Vasja Jager

SUDNJI DANI

Prevela sa slovenačkog
Jelena Budimirović

■ Laguna ■

Naslov originala

Peter Čeferin, Vasja Jager

SODNI DNEVI

Copyright © Cankarjeva založba – Založništvo, d.o.o.,
Ljubljana 2019

Translation copyright © 2020 za srpsko izdanje, LAGUNA

Izdavanje ove knjige omogućio je Delta Holding.

DELTA
HOLDING

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Prolog

Buljio je u kompjuterski ekran mršteći se. Na stolu je čekala šoljica braon bučkuriša, ali on na nju nije obraćao pažnju. Desna ruka mu je bila na mišu, kažiprst ispružen u vazduh. Ali nije pritisnuo.

Napeto je razmišljao. Škiljeći u ekran razmatrao je svoje opcije. Računao je, birao. Jedan pogrešan potez, i sve će otići dođavola. *Bum, kraj igre.* Brojke su bile neumoljivo nedokučive. Nešto se nije slagalo, a moralo bi da se slaže.

Problem je bio ozbiljan, toliko ozbiljan da ga je celog obuzeo.

Borao je čelo i buljio u Minolovca.

Kada se začulo kucanje na vratima, nije podigao pogled s ekrana. *Ne sad!*

Razdraženo je viknuo: „Napred!“ Stranka je ušla, pa je odvojio oči od ekrana. A i da nije, bilo bi isto. Baba je bila izborana i držala se s preteranom poniznošću seljaka pred činovnikom. Danilo je podigao obrvu. Dao joj je znak da sedne i ponovo se udubio u igru. *Samo još jedan potez.*

* * *

Starica je potpuno ukrućena sedela pred njim i čekala. Nije se usuđivala ni da pisne. Sramežljivo je razgledala kancelariju.

Po policama su se valjale fascikle iz kojih su preteći virili listovi papira. Radni sto pred njom bio je istačkan izgorelim tragovima cigareta. Makar onaj deo stola koji je mogla da vidi među gomilama izgužvanih dokumenata i prastarih novina. Vazduh je smrdeo na mešavinu znoja, prašine i loše kafe. Brujanje prepotopne klime dodatno je produbljavalo mučan utisak. Debele muve sa stražnjicama nalik na olovne kugle zujale su naokolo.

Žena je videla kako je jedna sletela na džep policajčeve košulje, prešla preko kragne i počela da mu puži preko znojavog vrata. Njegova ruka je poletela ka njoj tek kad mu je domilela na lice.

Mučenički je uzdahnuo i spustio desnu ruku na sto.

„Mogu li vam kako pomoć?“

„Najljepše vas molim, gospodine milicioner, dođite da proverite šta tol'ko smrdi.“ Glas joj je bio piskav i razvučen od pevanja na nedeljnim liturgijama. „Nešto nije u redu.“

Danilo je prevrnuo očima. „A što smrdi, baba? To nijesu ingerencije policije, bolje vi hajte u komunalno.“

„Ne razumijete, gospodine“, jauknula je. „Smrdi na mrtvo.“

I pre nego što je završila rečenicu, znao je da je žena u pravu. Zapravo je slutio i pre nego što je uopšte otvorila usta. Takve stare zdepaste ćurke nikad ne donose ništa dobro. A naročito mu je bilo jasno da mir ne može dugo da traje. Koliko god da je čoveku potreban. *Sranje.*

Potom ju je prvi put pažljivije pogledao. Žilavo stvorenje, izraslo iz usijanog kamena i škrte krševite zemlje. Ispod crne

marama virio je pramen potpuno bele kose. U očima joj se ocrtavao strah. Nije bilo nikakve sumnje da govori istinu. I nikakve sumnje da neće dozvoliti da je se tek tako otarase.

Ono prvo što dobijem poslednje je što mi treba.

„A će to smrdi?“, pitao je.

„Pored naše kuće. U Blaža Jovanovića.“

„A kako, na crkotinu?“

Klimnula je glavom.

„Da nije kaki brav ili što slično?“

Baba se zakikotala, skoro pa simpatično: „Valjda ja znam, sine. Pa poodrasla sam na selo.“ Mutne oči su joj zasijale.

„Znači, vi mislite da je to čovjek?“

„Ne znam. Ali ništa drugo tako ne zaudara.“ Gledala ga je s nelagodom. „Najljepše vas molim, dođite da pogledate.“

Danilo je nekoliko trenutaka razmišljao.

Babetine umeju da prepoznaju blizinu smrti. Dovoljno su je se nagledale za svoje godine i dovoljno jasno osećaju njen dah na svojim obrazima. Navikle su na nju. Osim toga, ova je na svetu provela suviše vremena da bi se bez potrebe uznemiravala. A sada napeto sedi u ofucanoj stolici i glas joj se tresu.

„Dobro, doć ćemo odmah“, rekao je umorno.

Ženica je škrbava usta razvukla u zahvalan osmeh. Ustala je, ispružila uvelu pegavu ruku i stisnula mu šaku što je ležala na stolu. Nije povukao ruku. Njen dodir je bio hrapav, ali iznenađujuće topao.

„I nemojte ništa tamo dirat. I ne pričajte ništa po komšiluku, jeste razumijeli?“, strogo je zapovedio.

„Razumela, razumela. Fala vam.“

Nervozno ju je gledao kako se gega ka vratima. Vukla se polako, kao da i jedno i drugo imaju sve vreme ovog sveta

na raspolaganju. Sačekao je da nestane, a onda je posegnuo za zaboravljenom šoljicom i sunuo u sebe ostatak hladne kafe. Namrštio se i masno opsovao. Pre nego što je ustao i zgrabio kapu, usput je kliknuo mišem.

Bum.

A šta drugo?

1

Uopšte nije bilo onako kako je zamišljao nedeljama pre toga.

Bio je siguran da će padati kiša. Ona sitna kiša što ti sklizne niz podignutu kragnu kaputa. Što ti krsta ispuni jezom. Udari ledenog vetra će mu mrsiti kosu, zaletaće se u njega. Zamišljao je da neće moći ni da se pomakne. Stajaće, dostojanstven kao hrast. Na sebi će imati crni kaput i na rukama crne rukavice. I nebo će biti crno. Prosto rečeno, Edvard Melik je u svojim morama video manje boja i više tišine. Verovao je da će svet biti nekako diskretniji. *Ne znam, kao da je tako red.*

Mnogo stvari je bio zamišljao. Sve što bi moglo da bude. A onda je došao jun i odjednom se ništa više nije moglo zamišljati.

Samo se po pitanju jeze nije prevario.

Sve oko njega je pucalo od života, i njemu se činilo da to nije u redu. Sunce, ptičice, drveće, trava. Na neki način je bilo čudno. Kao da mu se svet podsmeva. Samo je raka proždrljivo zijala. A on je stajao bedan pred toplim suncem što mu je sijalo u oči. *Umoran. Star.*

Stajao je tamo zato što nije imao izbora, a ne zato što je bio nešto posebno jak. Nije bilo primereno da sedne, a ni na kolena nije mogao. Iako je jako želeo da klekne. Da podigne ruke ka nebu i zaurla.

Ali to ne bi pomoglo. A i ljudi bi ga gledali popreko. Čudno je kako čovek i u najtežim situacijama razmišlja o tim stvarima. Šta će reći drugi. I onda ne uradi ono što zaista želi. Čak se i ne slomi onda kad bi morao.

Pogledao je pored sebe. Sin je skrivao oči iza tamnih naočara za sunce. Iza stakala su klizile dve duge teške kaplje. Drhtao je, a šake su mu bile stisnute.

Ispružio je ruku, nežno rastvorio sinovljev levi dlan i prepleo svoje prste s njegovim. I stisnuo. Momak se blago nagnuo, a potom s mukom ponovo ispravio. Ne pogledavši oca, poravnao je crnu kravatu. Potom je obgrlio oko struka vitko telo svoje žene, koja je stajala pored njega.

Melik je upro pogled u razrovanu ilovaču. U sitno korenje što je štrčalo iz nje, u muvu koja je puzala preko njega.

Takve stvari je primećivao. A ljude oko sebe nije, iako ih nije bilo malo. Rodbina, prijatelji, poznanici, poslovni partneri. Šaćica stranki koje je spasao od zatvora. Pola advokatske komore. Nekoliko njenih koleginica koje je površno poznavao. Par uplakanih prijateljica. Njena sestra mu se saosećajno osmehnula.

Nije ih toliko video koliko ih je osećao, njih i njihove misli. Pogleda na svom skamenjenom licu. Nije ga bolelo onoliko koliko se plašio da će boleti.

Obuzimala ga je jeza jer nije mogao da vidi smisao u tom razmetljivom danu, u tim turobnim ljudima s očima bernardinaca i u župnikovim bajkama.

Lako je njemu da priča. Najlakše je bogu da čuti.

Sunce je obasjavalo kovčeg. Raka je zevala. Župnikov glas je bio visok i usiljeno patetičan. Valjda je pokušavao da dosegne nebesa.

Kad je duhovnik ispričao svoje i kad je hor otpevao šta treba, spustili su kovčeg. Gledao ga je kako polako nestaje u jami, dok nije došao do samog dna. Rupa pred njim se ispunila, a ona u njemu otvorila.

Prišao je raci. Uzeo je ružu i bacio je tuđom rukom što je prirasla za njegovo telo. Za njim je isto uradio i uplakani sin.

Kasnije, na sedmi dan, dolazili su kod njega. Tužnim izrazima su mu objašnjavali kako se sirotica makar više ne muči. Da on mora da nastavi da živi, jer „šta ćeš“. Da može da ih pozove kad god mu trebaju. I da tako lepu sahranu još nikad nisu videli. Zurio je u paru koja se izdizala iz tanjira vrele supe i odsutno klimao glavom. U tom trenutku bilo mu je dovoljno to što napokon može da sedi. Samo je površno primjećivao iskrenje kristala, zveckanje pribora, brujanje reči.

Misli su mu bežale ka grobu. Padale su u njega.

Bilo ga je strah. I bio je sam na celom božjem svetu.

Umoran.

Star.

2

Tokom narednih dana Edvard Melik je više puta uvideo koliko su njegova očekivanja bila jalova. Mislio je da je jači. A zapravo je previše razmišljao, premalo spavao i skoro ništa nije jeo. Prvobitna utrnulost popustila je već prvog jutra posle sahrane. I onda ga je udarila samoća i bolelo je kao sto đavola.

Tumarao je po kući i tražio je. Ponekad mu se činilo da su se za dlaku mimoišli. Njen miris je još uvek lebdeo u spavaćoj sobi. Miris bajate strasti i šanela. U ormaru je čekala njena odeća. Na kuhinjskom pultu je stajala njena šoljica za kafu. Kao da je samo na trenutak skoknula napolje i da će se svakog trenutka vratiti.

Ne bi izdržao bez starih prijatelja – gospodina Koena i gospodina Denijelsa. Jedan je krpio, drugi je dezinfikovao. Samo njih dvojica su znala kako mu je. Ili su makar umeli da se dovoljno dobro pretvaraju. Nije ni bilo važno. Bili su uz njega i znali su šta je pakao.

Dane je provodio u fotelji u dnevnoj sobi. Pušio, slušao ploče. Gledao iskrenje viskija u čaši. Utišao je telefon

i zaključao vrata. Zvali su ga iz kancelarije, ali on se nije javljao. Nije ga bilo. Ujutro je dizao roletne, mada je mogao i bez toga. Nije ga zanimalo šta je napolju. Još uvek je bio uvređen zbog vulgarnosti letnje raskoši. I previše umoran da bi bio uljudan. Svakako nije bio za ljude.

A onda mu je najednom bilo dosta.

Iako se činilo kao manja večnost, zapravo nije dugo trajalo. Na posao se vratio posle tri dana. Samo je ustao iz kreveta, okupao se i obrijao, obukao, popio kafu i otišao. A zašto, nije znao i nije ga bilo briga. Možda se previše zbližio sa Lenijem i Džekom. Možda mu se učinilo da konačno čuje njen glas i da mu se ne sviđa to što mu govori. Može biti da je shvatio da protiv sudbine prosto nema prigovora.

Ponekad se takve stvari jednostavno dese same od sebe. Ne-
gde u dubini se nešto pomakne, i čovek krene. Ustane i krene.

Ušao je u kancelariju kao da se ništa nije desilo.

„Irena, ima li pošte za mene?“, upitao je.

Sekretarica ga je zapanjeno gledala.

„Već sam se uplašila da nešto nije u redu. Malo je falilo da zovem Gorazda.“

Sevnuo je očima.

„Nema potrebe. Dobro sam.“

„Stvarno?“

Nije se obazirao na njenu opasku.

„Ima li šta novo?“

Uzdahnula je i popravila naočare.

„Sve i ništa, šta da ti kažem. Svet se i dalje okreće i još uvek je sumanut kao što je i bio. Posla nam neće ponestati, ne brini.“

„Kako stojimo sa slučajem Solis?“

„Sa onom građevinskom mafijom? Rajko je pre dva dana poslao sudiji prigovor i obavestio kriminaliste. Kao što ste se i dogovorili.“

„A Brezigarov razvod? Je l' konačno završen?“

„Da, Maruša je uspela da sačuva imovinu, ali je izgubila starateljstvo.“

„Šteta. Ali to smo ionako mogli da očekujemo.“

„Jesmo.“

„Tja... Je l' imamo nešto novo? Je l' stiglo nešto za mene?“, pitao je pun nade.

„Samo ovo.“

Ustala je i otišla do velikog ormara. Kad ga je otvorila, na pod se sručila gomila poluuvelih buketa s crnim trakama, paketa i koverata.

Čelo mu se naboralo.

„Hvala. U đubre, sve“, odbrusio je.

Otvorila je usta da bi prigovorila, ali se predomislila i samo klimnula glavom.

Otišao je u veliki radni prostor. Kad su ga zaposleni ugledali, lica su im se razvedrila. Jedno za drugim ustajali su od svojih stolova i prilazili mu da bi izjavili saučešće i poželeli mu dobrodošlicu. Odjeci njihovih podsticajnih reči i tapšanje toplih ruku po njegovom ramenu trgnuli su ga iz otupelosti. Oblio ga je talas zadovoljstva. Prvi put nakon dužeg vremena da se ljudi prema njemu ne ophode sa žalošću i sažaljenjem. Automatski se uspravio.

Još uvek živ. Još uvek ja.

„Irena je već htela da digne paniku.“ Istok, njegov najbolji advokat, lupio ga je po ramenu. „Ali ja sam joj rekao – samo ti njega pusti, Edi je stena.“

Edi je stena.

* * *

Kancelarija mu je bila besprekorno sređena. Kao i uvek. Zatvorio je vrata i udahnuo poznat miris žrtvovanih popodneva. Seo je na veliku kožnu stolicu i nadvio se nad radni sto.

U kancelariji je vladala tišina. Zidovi su bili čvrsti i debeli. Ali nedovoljno debeli.

Već je bio dobro. Činilo mu se da je već spreman, da može samo da radi i da ni o čemu ne misli, da se ne zaustavlja, a onda...

Njena slika je još uvek stajala na stolu. Kao i sinovljeva.

Uzeo je ženinu fotografiju i neko vreme je gledao. Osmeđivala se. Ruke su mu zadrhtale.

Otvorio je fioku i stavio sliku u nju. Onda je podigao pogled ka kabinetskom ormaru kraj sebe. U kristalnoj flaši sijala je poznata tečnost boje ćilibara.

Stari prijatelj viski. On i stenu zagreje.

Već se pridigao, kad se začulo kucanje na vratima. Irenino lice je bilo ozbiljno.

„Stranka.“

Pogledao ju je upitno. U tom trenutku dobio je želju da je poljubi i da je opsuje u isto vreme.

„Zahteva Edvarda Melika i nikog drugog.“

3

Ubili su ga u Crnoj Gori, u Budvi. Tri dana je trulio u svojoj vili. Siroti policajac je maltene želudac povratio kad je našao leš.

„Zbog smrada. Iako se za života stalno polivao skupim parfemima i nosio odeću od najboljih materijala. Na neki način je smešno, zar ne?“ Kiselo se nasmejala.

Edvard joj nije odgovorio. Zamislio se. Spojio je vrhove prstiju i naslonio bradu na njih. Nekoliko trenutaka u kancelariji je vladala potpuna tišina. Kroz zavese je prodirala svetlost letnjeg prepodneva valjajući čestice prašine.

Njegov prvi impuls bio je da je pošalje negde.

Opet smrt. Svuda samo smrt. Ne mogu joj uteći; gde god se okrenem, udarim u truplo. Ali ovog puta makar nije u pitanju neko do koga mi je stalo.

Ali onda je osetio da ga njena priča izvlači iz otupelosti. Kao da mu je neko usred dubokog sna uperio jaku svetlost u oči. Pokušao je da se sabere. Da se uhvati za njene reči. Njen glas je bio tih i hrapav. Bilo je jasno da je potpuno skrhana.

Makar neko ko se oseća slično kao ja.

Uhvatio se za to spoznanje i pomoću njega se polako povukao nazad u svet živih.

„Kad su ga našli, crvi su mu već mileli po očnim dupljama“, nastavljala je. „Makar jednom nešto živo u tim očima.“

Žena ga je prodorno pogledala. Ako bi se uopšte mogla nazvati ženom. Neke se ceo život trude da se otresu svojih polnih karakteristika. Odnosno, život ih spere sa njih. Suzu za suzom, poraz za porazom. Na kraju ostane samo turobna ljuštura. U njenoj unutrašnjosti, izubijanoj i sagoreloj, može se kriti bilo šta. Samo od ženstvenosti ni traga. Istisnule su je iz sebe.

Advokat je već bezbroj puta video takva bića. Dolazila su u njegovu kancelariju i ispunjavala je sivilom. Plakala su i preklinjala dižući ruke ka *gospodinu advokatu*. Molila, tražila pravdu. Za braću, decu, roditelje, muževe. Samo za sebe ne. Već dugo za sebe ne.

Jarkocrven karmin i jeftin kaput odavali su utisak građanke provincijskog porekla. *Oko pedeset godina. Možda i više.* U mladosti je došla iza brdâ da nađe svoju sreću. A sad je nervozno preplitala požutele prste i pričala mu o svom nesrećnom sinu. I o mrtvom čoveku.

„Kako ste rekli da se zvao?“, pitao je Melik.

„Maron. Karl Maron.“ Blag podsmeh. „U Budvi je imao vikendicu. Sve novine su pisale o njemu ovih dana.“

Osetivši nelagodu, promenio je položaj. „Bojim se da ovih dana nisam pratio štampu.“

„I bolje što niste.“

Bila je visoka i koščata, kose ofarbane u narandžasto. Oči boje kafe potonule su joj u duboke duplje. Nemirno su šarale po prostoriji grčevito tražeći utehu.

„Šta vi imate protiv njega?“

Lice joj se iskrivilo od gnušanja. Reči je takoreći ispljunula. „Taj gad mi je upropastio sina. Moj Tomi zbog njega nedužan truli u pritvoru i čeka na suđenje. Je l' to dovoljno?“

Pogled joj je izazivački zastao na njemu. On je zbunjen pogledao u sto. Prstima je prešao preko meke orahovine i nakašljao se.

„Rekli ste *upropastio*?“, najzad je upitao.

Njene reči više nisu htele da joj izađu iz usta. Kao da se plašila da će zasmrdeti celu prostoriju.

„Njih dvojica su bila... zajedno.“ U njenom pogledu ocrtavao se očaj. Delovalo je kao da želi da ta rečenica bude dovoljna, da ne mora dalje da objašnjava.

Naterala se da doda: „Kao par.“

Edvard je klimnuo glavom u znak da razume. „A Maron ga je prisilio na odnos?“

Opet bol. Uglovi usana su se blago trznuli. Pogledala je u pod.

„Na neki način jeste“, rekla je. „Naš momak je uvek bio jako osetljiv.“

Oklevala je. Kao da joj ponestaje snage. Obazrela se po kancelariji u očiglednoj nelagodi.

„Mogu li da zapalim?“

Ponovo je klimnuo glavom. Otvorio je fioku i izvukao pepeljaru. „Imate koju viška?“, pitao je.

Oh, da, bio im je potreban dobar dim. Uz cigaretu je uvek sve lakše. Katran podmazuje govorne kanale. Tresenje ruku, koje se ne može sakriti, predstavlja znak solidarnosti. Stvari počnu da se podrazumevaju.

Plavičasti dim je ispunio kancelariju. Izdahnula je, ovoga puta s lakoćom.

„Znate, kod nas nije bila baš laka situacija. Možete i da zamislite, slovenačka klasika. Muž je pio, novca nije bilo napretek. Kad su fabriku zatvorili, postalo je neizdrživo. Ali, kažeš sebi, izdržaću. Zbog deteta.“ Vrh cigarete se zatresao. Novi izdah. Upitan pogled. „Imate vi decu?“

„Imam sina.“

„Onda znate kako je.“

Naterao se da klimne glavom.

Ali zapravo ne znam, zar ne? Kod nas je sve bilo drugačije. Ni u čemu nismo oskudevali, ja sam se postarao za to. Alkohol takođe nije bio problem. Makar mislim da nije.

Zagledao se kroz prozor. S one strane zavese nazirao se nov razdragan letnji dan. Život koji udara o zidove zadimljene kancelarije. U to vreme Ljubljana je već kičasto lepa, a ulice pune turista. Ali advokatu je sve to delovalo vulgarno. *Pitanje perspektive.*

Krajičkom oka je pogledao siroticu koja je sedela naspram njega. Skrhana, ispražnjena. Ali ipak nekako uspravnog držanja. Skoro pa damskog. Uprkos sedom izrastku na glavi, uprkos rukama što joj se tresu i očima koje tonu.

Kroz glavu mu je prošla misao kako dobro poznaje tu volju i odlučnost. Volju za životom s odlučnošću majke. Grč griže savesti zatresao mu je utrobu. Trgnuo se, ali ona nije primetila. Ili se pravila da nije.

Nastavila je svoju priču. „Tukao me je kao vola. Tomi me je nagovarao da se razvedem, ali ja to nisam uradila. Onda je počeo da ćuti. Sa sedamnaest godina se spakovao i otišao. Ne mogu da kažem da ga nisam razumela. Ali najteže mi je bilo to što je napustio školu.“

„A od čega je živeo?“, upitao je Edvard. I odmah zažalio. Majčino lice se zgrčilo od bola.

„Ne želim ni da zamislim“, procedila je odgovor. „Možete da pretpostavite. Osetljiv momak od sedamnaest godina, sam na ulici, nikad nije bio sposoban za rad...“

„I tako je našao Marona?“

„Ili Maron njega. Ja nisam ni znala dok ih jednom nisam sreća kod *Maxi* marketa. Nisu se ni krili. Hteo je čak i da mi ga predstavi, tu svinju. Ali ja sam bila dovoljno prisebna da mu ne pružim ruku. Odmah mi je bio gadan. Svinja matora pokvarena.“

Melik je ponovo spojio vrhove prstiju i prineo ih usnama. Naslonio se nazad skoro utonuvši u stolicu. Pažljivo ju je odmerio. Povukao dug dim. Dugo je ćutao da bi u mislima pažljivo oblikovao ono što u tom trenutku mora da kaže.

„Možda je Tomi došao do istog zaključka i tu *svinju matoru pokvarenu* ubio, za šta ga sad i terete.“

Zatvorila je oči i duboko udahнула – mogao je da vidi kako broji do tri. Neverovatno stoički se suzdržala da ne prasne. Ispružila je ruku ka pepeljari i zgužvala opušak. Elegantan i lagan pokret. Primetio je da ima vitke, damske prste. *U mladosti je sigurno bila lepotica.*

Mirno je progovorila: „Ne bih mu zamerila da jeste. Čak bih mu i dala za metak.“ Stisnula je tanke usne.

I sad će izgovoriti rečenicu koju izgovori svaka majka. Malu mantru koja je drži na nogama. Mantru svih majki ovog sveta.

„Ali ja poznajem svog sina.“

Odavno je naučio da na to ništa ne kaže.

Nakon pauze je nastavila: „On nije sposoban ni muvu da ubije. Suviše je osetljiv. Znam da zvuči čudno, s obzirom na sve što je nesumnjivo radio dok je živeo na ulici, ali tako je. Sposoban je jedino sebe da muči. Po tom pitanju nikad nije bilo problema. Ali drugom ne bi ništa našao učinio. Kad

je bio mali, plakao je zbog kišnih glisti koje se nakon oluje suše na ulici. Takav je. Kao da nije stvoren za ovaj svet, ako me razumete.“

Podigla je ruke kao u molitvi. *Gospodine advokate, koji si na nebesima.*

U mutnim smeđim očima zasijale su suze. „Morate mi verovati. On nije ubio Marona. Ko god je to uradio, zaslužuje medalju, ali moj Tomi ga nije ubio. Pogrešnog su zatvorili. To nije bio moj Tomi. Majka to zna.“

Njen glas prepun gorčine prodro je u njega, kroz džepove sakoa, kroz košulju, u njegove grudi. Probio je naslage pepela koje je nagomilao u sebi proteklih dana. Osetio je nešto što je samo još za sebe tražio i za šta više nije bio siguran da može nekom drugom da nameni. Sažaljenje.

Nije joj verovao, za to nije bilo nikakvog razloga, ali je svejedno osetio neizmerno sažaljenje. Gotovo radoznalo ju je posmatrao dok je plakala. U trenutku je doneo odluku.

Kad joj je rekao da će prihvatiti slučaj, skočila je i pružila mu ruku preko stola. Neprijatno se osmehivao pokušavajući da se izvuče iz njenog stiska.

„Pošteno ću vam platiti. Imam nešto uštedevine.“

„Pustite sad to“, odmahnuo je rukom. „O novcu ćemo razgovarati kad nešto postignem.“

Kad je gospođa Klajn otišla iz kancelarije, osećao se gotovo dobro. Otvorio je prozor da bi proветриo. Sa simsa je poletelo nekoliko preplašenih vrabaca. Odleteli su na javor koji je šumio kraj ulice. Trotoarom su žurili ljudi, kao da imaju važna posla. Prozori zgrada što su ličile na kutije odbijali su oštre sunčeve zrake. Vazduh je bio pun prigušenog brujanja saobraćaja. Dan je mirisao na svež hleb i benzin.

Ljubljana ni izdaleka nije najlepši grad na svetu.

Ali dok je Melik gledao na ulicu, najednom je to bila.